

בין קפיצת מדרגה לצמיחה

קפיצת מדרגה באיכות חיים	צמיחה	
צמיחה משמעותית ומתמשכת תוך סגירת פערים מול המדינות העשירות.	גידול בתל"ג לנפש ללא 'סגירת פערים' מול המדינות העשירות.	הגדרה
שיעור צמיחה לנפש של 4%-6% הוא תנאי סף לקפיצת נדרגה. ¹	שיעור צמיחה שנתי של 3-5% לנפש יחשב גבוה במיוחד.	שיעורי הצמיחה
קפיצת מדרגה מתגבשת אם שיעור הצמיחה המואץ נמשך שש שנים לפחות ולעיתים אף 15 ועשרים שנה. ²	מחזור העסקים של צמיחה מוערך ב-3-5 שנים. לאחר פרק זמן כזה צפויה האטה.	אורך המחזוריות
מעריכים שפחות מעשרים מדינות חוו קפיצת מדרגה במהלך חמישים השנים האחרונות. דוגמאות בולטות: ישראל 50-70', סינגפור 60-90' גרמניה יפן 50-70', ציילה, דרום קוריא, טיוואן, אירלנד ופינלנד.	כמעט כל מדינות העולם חוו צמיחה. כשמונים מדינות חוו 'צמיחה מואצת' בחמישים השנים האחרונות. ³	שכיחות
לרוב נובעת משינוי דרמטי בהרכב התוצר של המדינה ומעבר חד ליצור מוצרים שנצרכים על ידי 'מדינות עשירות'.	צמיחה נובעת משינוי הדרגתי בהרכב התוצר של המדינה במגמה של יצור מוצרים שנצרכים על ידי 'מדינות עשירות'.	מרחב התוצרים
אין מרשם לקפיצת מדרגה. כל מדינה שקופצת מדרגה עושה זאת בדרך ייחודית.	מקובל לחשוב שאימוץ כללי ה-Washington Consensus על בסיס יציבות מקרו-כלכלית היא תנאי מספיק לצמיחה. ⁴	האם יש מרשם?
בד"כ כן. החזון צריך ליהנות מהסכמה רחבה, ולכן צריך להיות מקיף ומשותף למגזרים השונים של החברה ולציבור הכללי.	לא חיוני.	האם נדרש חזון?
נקודת ההתייחסות היא בהשוואה למדינות אחרות וגם עתית.	נקודת ההתייחסות היא עתית קרי ביצועי ההווה מושוים לעבר.	נקודת ההתייחסות
לרוב, שיתוף פעולה ואמון בין המגזרים חיוני לצורך השינוי במרחב הייצור שמחייב השקעה רבה של המגזר הציבורי על בסיס שיתוף פעולה עם המגזר העסקי להגדלת העוגה.	ניתן לצמוח ללא שיתוף פעולה או אמון בין המגזרים	שיתוף פעולה בין המגזר הציבורי לעסקי
קפיצת מדרגה מותנית ביכולות ממשליות לפתור בעיות ולממש הזדמנויות בעילות.	ניתן לצמוח למרות ממשל חלש ומסורבל.	תפקיד המגזר הציבורי

¹ שיפור יחסי למדינות אחרות מצריך צמיחה מהירה ממדינות מובילות. אם בתקופות של צמיחה מדינות מובילות צומחות בקצב שנתי של 5%, על מנת לבצע קפיצת מדרגה באיכות חיים על מדינה לצמוח בקצב של לפחות 6%.

² קפיצת מדרגה באיכות חיים היא תופעה א-מחזורית הנמשכת מעבר למחזור צמיחה ממוצע. בניגוד לצמיחה, השפעות וזעזועים חיצוניים אינם משפיעות עליה בקלות.

³ קיימים כשמונים מקרים מתועדים של צמיחה כלכלית הנמשכת למעלה משמונה שנים (רי Penn World Tables). קיימים מקרים רבים יותר של צמיחות כלכליות הנמשכות פחות משמונה שנים. רי: האוסמן, צמיחות מואצות, 2005.

⁴ יציבות מקרו-כלכלית מתארת כלכלה שרגישותה לזעזועים וארועים חיצוניים קטנה. יציבות זו יוצרת בסיס לצמיחה כלכלית ברת-קיימא. גורמים התורמים ליציבות זו הם גרעון לאומי נמוך, אינפלציה נמוכה ויציבה ויציבות מטבע. רי מושג מכון ראות: יציבות מקרו-כלכלית.

פירוק פתח